

Briselē, 6.11.2018
COM(2018) 726 final

2018/0375 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar ko Horvātijai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 26. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 168. panta Padomes Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar 395. panta 1. punktu 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ ("PVN direktīva") Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, lai atkāptos no minētās direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2016. gada 22. decembrī, Horvātija pieprasīja atkāpties no PVN direktīvas 26. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 168. panta un ierobežot PVN atskaitīšanas tiesības attiecībā uz gaisa kuģu, kuģu un vieglo automobiļu iegādi un nomu, ieskaitot šādu preču piederumu iegādi un ar tām saistītajiem sniegtajiem pakalpojumiem. Pēc vairākām sarunu kārtām ar Komisiju Horvātija grozīja savu pieprasījumu un 2018. gada 17. septembrī iesniedza jaunu pieprasījumu, kurš šajā pašā datumā tika reģistrēts Komisijā. Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija 2018. gada 21. septembra vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Horvātijas pieprasījumu. Komisija 2018. gada 24. septembra vēstulē paziņoja Horvātijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par vajadzīgu, lai izvērtētu pieprasījumu.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

PVN direktīvas 168. pantā noteikts, ka nodokļa maksātājam ir tiesības atskaitīt PVN, kas maksājams par pirkumiem, kurus izmanto darījumiem, par kuriem uzliek nodokli. Tās pašas direktīvas 26. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteikts, ka preču, kas ir saimnieciskās darbības aktīvu daļa, izmantošanu privātajām vajadzībām uzskata par pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību, ja PVN par šīm precēm ir bijis atskaitāms. Šāda sistēma ļauj atgūt sākotnēji atskaitīto PVN, kas saistīts ar izmantošanu privātajām vajadzībām.

Pašlaik nodokļa maksātāji Horvātijā nevar atskaitīt PVN priekšnodokli saistībā ar vieglajiem automobiļiem, ja vien vieglie automobiļi nav izmantojami autovadītāju apmācībai, transportlīdzekļu testēšanai, remonta pakalpojumiem, pasažieru un preču pārvadāšanas saimnieciskajai darbībai, cilvēku mirstīgo atlieku pārvadāšanai, nomai un iegādei tālākpārdošanas nolūkā. Nodokļu maksātāji Horvātijā pastāvīgi pieprasa atcelt šo ierobežojumu attiecībā uz PVN atskaitīšanas tiesībām par vieglo automobiļu iegādi un nomu un par saistītajiem izdevumiem. Horvātija plāno grozīt savus tiesību aktus un atļaut atskaitīt PVN priekšnodokli saistībā ar vieglajiem automobiļiem, kas tiek izmantoti ne tikai saimnieciskajai darbībai.

Vienlaikus saskaņā ar Horvātijas sniegto informāciju ir grūti noteikt apmēru, kādā automobiļus izmanto privātām un profesionālām vajadzībām. Tāpēc Horvātija uzskata, ka PVN atskaitīšanai būtu jāpiemēro fiksēta procentuālā daļa. Saskaņā ar Horvātijas sniegto informāciju fiksētās procentuālās daļas ierobežojuma piemērošana PVN atskaitīšanai ne uzņēmumiem, ne nodokļu iestādēm neradīs papildu administratīvo slogu un izmaksas, bet PVN atskaitīšana būs iespējama. PVN atskaitīšanas ieviešana samazinās nodokļu maksātāju interesi iegādāties preces un pakalpojumus saistībā ar vieglajiem automobiļiem no personām, kas veic neregistrētu darbību.

Tāpēc Horvātija, pamatojoties uz PVN direktīvas 395. pantu, pieprasa ieviest pasākumu, ar ko atkāpjas no PVN direktīvas 26. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 168. panta un līdz noteiktai procentuālajai daļai ierobežo tiesības atskaitīt nodokli par vieglajiem automobiļiem.

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

Horvātija veica analīzi par automobiļu izmantošanu saimnieciskajai darbībai, kurā tika konstatēts, ka saimnieciskā darbība lēšama aptuveni 40 %–60 % apmērā. Tāpēc Horvātija uzskata, ka 50 % ir atbilstošs procentuālās daļas ierobežojums.

Atskaitīšanas tiesību ierobežojums būtu jāattiecinā uz PVN, kas samaksāts par vieglo automobiļu iegādi un nomu, ieskaitot par visu preču un pakalpojumu iegādi, kuri saistīti ar vieglajiem automobiļiem. Viegļie automobiļi, uz kuriem attieksies pasākums, uzskatāmi par mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas paredzēti personu pārvadāšanai un kuros papildus vadītāja sēdvietai ir ne vairāk kā astoņas sēdvietas.

Šis procentuālās daļas ierobežojums neattiecas uz vieglajiem automobiļiem, kas izmantojami autovadītāju apmācībai, transportlīdzekļu testēšanai, remonta pakalpojumiem, pasažieru un preču pārvadāšanas saimnieciskajai darbībai, cilvēku mirstīgo atlieku pārvadāšanai, nomai un iegādei tālākpārdošanas nolūkā.

Atkāpe būtu jāpiemēro no 2019. gada 1. janvāra un jānosaka uz noteiktu termiņu līdz 2021. gada 31. decembrim, lai varētu izvērtēt, vai 50 % ierobežojums kopumā atbilst proporcionālajam sadalījumam starp izmantojumu saimnieciskajai darbībai un privātajām vajadzībām. Pieprasījums pagarināt atkāpes piemērošanas periodu būtu jānosūta Komisijai līdz 2021. gada 31. martam, pievienojot ziņojumu, kurā ietverts pārskats par piemēroto procentuālo daļu.

- **Atbilstība pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Līdzīgas atkāpes saistībā ar atskaitīšanas tiesībām ir piešķirtas citām dalībvalstīm.

PVN direktīvas 176. pantā noteikts, ka Padome lemj, uz kuriem izdevumiem neattiecas PVN atskaitīšana. Līdz tam dalībvalstīm atļauts saglabāt izņēmumus, kas bija spēkā 1979. gada 1. janvārī. Tādējādi ir vairāki “nogaidoši” noteikumi, kuri ierobežo tiesības atskaitīt PVN attiecībā uz vieglajiem automobiļiem.

Neatkarīgi no iepriekšējām iniciatīvām paredzēt noteikumus par to, uz kurām izdevumu kategorijām var attiecināt atskaitīšanas tiesību ierobežojumu², šāda atkāpe ir lietderīga, kamēr tiek gaidīta šo noteikumu saskaņošana ES līmenī.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

PVN direktīvas 395. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Vadoties pēc PVN direktīvas normas, kura ir šā priekšlikuma pamatā, subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko piešķir dalībvalstij pēc tās pieprasījuma, un tas neuzliek nekādus pienākumus.

Ņemot vērā atkāpes ierobežoto darbības jomu, īpašais pasākums ir proporcionāls izvirzītajam mērķim, proti, vienkāršot nodokļu iekasēšanu un novērst konkrētus nodokļu nemaksāšanas vai izvairīšanās no nodokļu maksāšanas veidus. Nodokļu maksātāji pamatā varēs atskaitīt

² COM (2004) 728 galīgā redakcija — Priekšlikums Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 77/388/EEK nolūkā vienkāršot pievienotās vērtības nodokļa saistības (OV C 24, 29.1.2005., 10. lpp.), atsaukts 2014. gada 21. maijā (OV C 153, 21. 05. 2014., 3. lpp.).

50 % no PVN par vieglajiem automobiļiem, kurus tie izmanto privātajām vajadzībām un saimnieciskajai darbībai; vienlaikus tie netiks papildus apgrūtināti ar uzskaites prasībām. Nodokļu iestādēm tiktu vienkāršota PVN iekasēšanas procedūra.

- **Instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments: Padomes Īstenošanas lēmums.

Saskaņā ar Padomes Direktīvas 2006/112/EK 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem iespējama tikai ar Padomes atļauju, ko pēc Komisijas priekšlikuma tā pieņem ar vienprātīgu lēmumu. Padomes īstenošanas lēmums ir vispiemērotākais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šā priekšlikuma pamatā ir Horvātijas pieprasījums, un tas attiecas tikai uz šo dalībvalsti.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikums ir atbilde uz Horvātijas pieprasījumu, kas vēlas grozīt savus tiesību aktus un atļaut atskaitīt PVN par vieglo automobiļu izmantošanu saimnieciskajai darbībai. Tā kā ir grūti noteikt apmēru, kādā automobiļus izmanto privātām un profesionālām vajadzībām, Horvātija iesniedza pieprasījumu piemērot fiksētās procentuālās daļas ierobežojumu 50 % apmērā. Īpašā pasākuma mērķis ir vienkāršot nodokļa iekasēšanas procedūru un novērst PVN nemaksāšanu, un tādējādi tam ir iespējama pozitīva ietekme uz uzņēmumiem un administrācijām.

Horvātija atļaus atskaitīt PVN, kas līdz šim nebija atskaitāms. Tāpēc pasākums ietekmēs Horvātijas valsts budžetu. Pamatojoties uz 2015. gada datiem, PVN ieņēmumi samazināsies par aptuveni 400 miljoniem EUR gadā, t. i., 0,9 % no kopējiem PVN ieņēmumiem³.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikumam nebūs negatīvas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN.

5. CITI ELEMENTI

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula; automātisks termiņš, kas ir noteikts līdz 2021. gada 31. decembrim.

Gadījumā, ja Horvātija apsvērtu atkāpes pasākumu pagarināt vēl pēc 2021. gada, ne vēlāk kā 2021. gada 31. martā Komisijai būtu jāiesniedz ziņojums, kurā ietverts pārskats par procentuālās daļas ierobežojumu kopā ar pagarinājuma pieprasījumu.

³ Pētījums un ziņojumi par PVN iztrūkumu 28 ES dalībvalstīs. 2018. gada nobeiguma ziņojums; 3.11. tabula, 32. lpp.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar ko Horvātijai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 26. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 168. panta Padomes Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Direktīvas 2006/112/EK 168. pantā noteiktas nodokļa maksātāja tiesības atskaitīt pievienotās vērtības nodokli (PVN), ko šis nodokļa maksātājs maksā par preču un pakalpojumu piegādēm, kuras šis nodokļa maksātājs saņēmis darījumos, par kuriem uzliek nodokli. Minētās direktīvas 26. panta 1. punkta a) apakšpunktā ietverta prasība uzskaitīt PVN, ja nodokļa maksātājs saimnieciskās darbības aktīvus izmanto savām vai sava personāla privātajām vajadzībām vai, plašākā nozīmē, citiem mērķiem nekā savas saimnieciskās darbības vajadzībām.
- (2) Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2016. gada 22. decembrī, Horvātija pieprasīja atļauju atkāpties no Direktīvas 2006/112/EK noteikumiem, kas reglamentē tiesības atskaitīt priekšnodokli attiecībā uz gaisa kuģu, kuģu un vieglo automobiļu iegādi un nomu, ieskaitot šādu preču piederumu iegādi un ar tām saistītajiem sniegtajiem pakalpojumiem. Pēc vairākām sarunu kārtām ar Komisiju Horvātija iesniedza grozītu pieprasījumu, kas attiecas tikai uz vieglajiem automobiļiem, un šis pieprasījums 2018. gada 17. septembrī tika reģistrēts Komisijā.
- (3) Komisija 2018. gada 21. septembra vēstulē nosūtīja Horvātijas pieprasījumu citām dalībvalstīm. Komisija 2018. gada 24. septembra vēstulē paziņoja Horvātijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par vajadzīgu, lai izvērtētu pieprasījumu.
- (4) Nodokļa maksātāji Horvātijā nevar atskaitīt PVN saistībā ar vieglajiem automobiļiem, ko daļēji izmanto saimnieciskajai darbībai. Horvātija plāno grozīt savus tiesību aktus un atļaut atskaitīt PVN priekšnodokli saistībā ar vieglajiem automobiļiem.
- (5) Saskaņā ar Horvātijas sniegto informāciju bieži vien ir grūti precīzi noteikt apmēru, kādā automobiļus izmanto privātām un profesionālām vajadzībām, un pat tad, ja tas ir iespējams, tas bieži vien ir apgrūtināts. Tāpēc Horvātija uzskata, ka PVN atskaitīšanai būtu jāpiemēro fiksēta procentuālā daļa. Pamatojoties uz aplēsēm, Horvātija uzskata, ka ir atbilstošs 50 % ierobežojums.

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

- (6) Saskaņā ar Horvātijas sniegto informāciju fiksētās procentuālās daļas ierobežojuma piemērošana PVN atskaitīšanai ne uzņēmumiem, ne nodokļu iestādēm neradīs papildu administratīvo slogu un izmaksas, bet PVN atskaitīšana būs iespējama. PVN atskaitīšanas ieviešana samazinās nodokļu maksātāju interesi iegādāties preces un pakalpojumus saistībā ar vieglajiem automobiļiem no personām, kas veic neregistrētu darbību.
- (7) Tāpēc Horvātija, pamatojoties uz PVN direktīvas 395. pantu, pieprasīja ieviest īpašu pasākumu, ar ko atkāpjas no Direktīvas 2006/112/EK 26. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 168. panta un līdz noteiktai procentuālajai daļai ierobežo tiesības atskaitīt nodokli par vieglajiem automobiļiem.
- (8) Atskaitīšanas tiesību ierobežojums būtu jāattiecinā uz PVN, kas samaksāts par vieglo automobiļu iegādi un nomu, ieskaitot par visu preču un pakalpojumu iegādi, kas saistīti ar vieglajiem automobiļiem. Vieglie automobiļi, uz kuriem attieksies pasākums, uzskatāmi par mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas paredzēti personu pārvadāšanai un kuros papildus vadītāja sēdvietai ir ne vairāk kā astoņas sēdvietas.
- (9) Īpašā pasākuma mērķis ir vienkāršot nodokļa iekasēšanas procedūru un novērst PVN nemaksāšanu un vienlaikus atļaut atskaitīt PVN par vieglajiem automobiļiem, kas daļēji tiek izmantoti saimnieciskajai darbībai. Ņemot vērā iespējamo pozitīvo ietekmi gan uz uzņēmumiem, gan administrācijām, ir lietderīgi piešķirt īpašo pasākumu.
- (10) Īpašais pasākums būtu jāpiemēro no 2019. gada 1. janvāra un jānosaka uz noteiktu termiņu līdz 2021. gada 31. decembrim, lai varētu izvērtēt, vai 50 % ierobežojums kopumā atbilst proporcionālajam sadalījumam starp izmantojumu saimnieciskajai darbībai un privātajām vajadzībām.
- (11) Gadījumā, ja Horvātija apsver nepieciešamību atļauju pagarināt vēl pēc 2021. gada, tai līdz 2021. gada 31. martam būtu jāiesniedz Komisijai pagarinājuma pieprasījums kopā ar ziņojumu, kurā ietverts pārskats par procentuālās daļas ierobežojumu.
- (12) Īpašajam pasākumam būs vien nenozīmīga ietekme uz galapatēriņa posmā iekasētajiem kopējiem nodokļa ieņēmumiem, un tam nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido iekasētais PVN,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 168. panta, Horvātijai atļauj ierobežot 50 % apmērā tiesības atskaitīt pievienotās vērtības nodokli (PVN) par izdevumiem saistībā ar vieglajiem automobiļiem, kurus izmanto ne tikai saimnieciskajai darbībai.

2. pants

Atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 26. panta 1. punkta a) apakšpunkta, Horvātija vieglā automobiļa izmantošanu ar saimniecisko darbību nesaistītām vajadzībām neuzskata par pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību, ja minētais vieglais automobilis ir nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības aktīvu daļa un ja uz minēto automobili attiecas saskaņā ar šā lēmuma 1. pantu atļautais ierobežojums.

3. pants

Izdevumi, kas minēti 1. pantā, attiecas uz vieglo automobiļu iegādi un nomu, ieskaitot visu preču un pakalpojumu iegādi, kas saistīti ar vieglajiem automobiļiem.

4. pants

Lēmums būtu jāpiemēro tikai mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas paredzēti personu pārvadāšanai un kuros papildus vadītāja sēdvietai ir ne vairāk kā astoņas sēdvietas.

5. pants

Šā lēmuma 1. un 2. pants neattiecas uz:

- a) transportlīdzekļiem, kas izmantojami autovadītāju apmācībai, transportlīdzekļu testēšanai, remonta pakalpojumiem, pasažieru un preču pārvadāšanas saimnieciskajai darbībai, cilvēku mirstīgo atlieku pārvadāšanai un nomai;
- b) transportlīdzekļiem, kas iegādāti tālākpārdošanas nolūkā.

6. pants

Šo lēmumu piemēro no 2019. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim.

Jebkuru pieprasījumu pagarināt šajā lēmumā paredzētās atļaujas termiņu Komisijai iesniedz līdz 2021. gada 31. martam, un tam pievieno ziņojumu, kurā ietverts pārskats par 1. pantā noteikto procentuālo daļu.

7. pants

Šis lēmums ir adresēts Horvātijas Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*